

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben hához hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétéfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczna-utca 3.

A szerkesztőség kényszerű visszahívásai vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Proletár tenyésztés.

A köztisztviselők drágaság ellenes mozgalma sok érdekes megfigyelésre nyújt alkalmat s bizonyosan a legtöbb méltányosan gondolkozó ember belátja azt, hogy a mostani szociálpolitikai viszonyok legkevésbé kedveznek a lateinereknek. Évek óta mindenki a kisemberekért lelkesedik, a kisembereknek tömjénez, a kisembereket akarja mindenáron talpra állítani, azonközben a nemzet ezidőszerű gerincéről, a művelt középosztályról, a hivatalnok seregről elfeledkeznek. Ha jön is egy-két humánusabb szívű miniszter, aki nagynehezen fizetésemelést strófol ki a köztisztviselők részére a törvényhozástól, végeredményben az állam a köztisztviselők táplálója és fenntartója évről-évre több akadályt gördít a lateinerek boldogulása elé, évről-évre ridegebb szívnék mutatkozik alkalmazottai iránt, különösen olyan esetekben, amikor a tisztviselői kar a saját anyagi és erkölcsi tőkáját is mozgósítja sorsának jobbra fordulása érdekében.

Konkrét példákat hozunk fel ennek az igazolására. Itt van a többek közt a mai drágaság ellenes akció, amelynek keretében annyi sok szép beszédet hallottunk, annyi sok frázist lenyeltünk, de egyetlen egy illetékes tényező sem kísértette meg még eddig a köztisztviselői kart olyan irányban befolyásolni, hogy az a fogyasztás szabályozása, az értékesítési viszonyok javítása, a megélhetés terhének könnyítése végett alakítson minden exponáltabb tisztviselői gócpontban, minden városban alkalmas szervezetet, mondjuk fogyasztási és értékesítő szövetkezetet. Ezek a szervezetek bizonyultak ugyanis legjobbaknak az illetéktelen túl magas közvetítői haszon kiküszöbölésére. Ha az ilyen tisztviselő szervezeteket az állam némi kedvezésben részesítené, vagy csak azok megalakulását erkölcsi súlyával elősegítené, egyszeriben csökkenne a drágaság. Persze az állam, amint sokan mondják, nem csaphat fel szövetkezeti apostolnak. Nem is kívánjuk ezt tőle. Hiszen a szövetkezésre való hajlandóság, a szövetkezeti eszme ott van elrejtőzve minden embernek a lelke mélyén, a szövetkezetek amugy is létrejönnek maguktól, de amint megtudja azt egy földbirtokos, vagy egy gyáros, hogy a cselédei és munkásait saját költségein véteheti fel egy-

egy árszabályozó fogyasztási szövetkezet tagjai közé, ép úgy megkívánhatjuk az államtól is, hogy a köztisztviselőknek könnyítse meg fogyasztási szövetkezet alakítását, tegye lehetővé, hogy a városi fogyasztók zömét alkotó köztisztviselőikar közvetlen összeköttetést keressen a falusi termelőkkel.

Néhány év előtt a postamesteri kar falusi postaházak létesítése tárgyában indított mozgalmat. Az államtól nem kért a postamesteri kar egyebet, mint hogy a neki járó javadalmakból időnkint vonja le egy-egy felépített postaház törlesztési részleteit s azt utalja át a vállalkozást finanszírozó bankhoz. Az egész munkát két számliszt elvégezhette volna könnyűszerrel. Otezer, a művelt középosztályhoz tartozó postamester igényeinek és az állam tekintélyének megfelelő hajlékhoz jutott volna. Semmi anyagi áldozatról nem volt szó s a kormány még sem ment belé a dologba. Ezzel a vidéki postaházak gyönyörű szép terve valószínűleg sárba esett. Vajjon mit bizonyít ez is? Nem mást, minthogy az államnak, illetve azoknak akik az állam kormányrudja mellett vannak, a legkisebb érdeke sincs a lateinerek testi és lelki szükségletei iránt.

Ilyenformán ne csodálkozzunk azon, hogy a köztisztviselők, akikről szeretjük hangoztatni, hogy a magyar társadalom gerincének, a középosztálynak egyik legértékesebb részét képezik, nap-nap után jobban hajlanak a destruktív törekvések felé. Az állam maga tenyészt a lateinerekből proletárokat. Önmagával és mindennel elégedetlen, folyton kérő és maholnap már inkább követelő tömeget. Egy darabig ugyanis a köztisztviselői kérelmek és esengések csak amolyan elfojtott sóhaj benyomását teszik, de minél inkább latják a mindenható állam mostohái kenyéradó gazdáikban a szociális érzéketlenséget, minél inkább tap sztalják a helyzetük iránt való ridegséget, annál hamarabb nő az elfojtott sóhajzás zúgó orkánya. Akkor aztán kapkodnak a nagyfejek jobbra-balra, próbálnak rendet teremteni, próbálnak javítani a helyzetet, de akkor már ennek a javításnak az ára sokkal nagyobb, minthogyha évről-évre következetesen és folytonosan törekedtek volna segíteni a lateinerek, a köztisztviselők helyzetén.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 17.

Elnök Návay Lajos. Az elnöki előterjesztések után rátért a költségvetés részletes tárgyalásának folytatására. A közös ügyek tételénél

Bakonyi Samu szólal fel a Justh-párt nevében s különösen a hadügyi költségekkel foglalkozik részletesen. A honvédelmi miniszter jobb ügyhöz méltóan foglalkozott a véderő s ezzel kapcsolatosan a közös hadsereg kérdésével.

Hazai Samu honvédelmi miniszter:

— Ez a tulajdonképeni hatvanhetes politika. (Helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza: Mi azonban nemzeti hadsereget akarunk. (Igaz, ugy van balról.)

Bakonyi Samu folytatja beszédét, s célja a honvédelmi miniszternek a katonai javaslatoknál a minap mondott történelmi fejtegetéseit, s kimutatja, hogy lehet, hogy a katonai iskolákban úgy tanítják a történelmet, ahogy a miniszter ur azt elmondotta, azonban mint tudjuk mindnyájan, a valóságban ez egészen másképp van. Helyteleníti a delegáció intézményét is és azt, a maga részéről eltörölnöket tartja.

Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsa a Ház a kormányt, hogy a nemzeti érdekek hathatósabb védelmét Béccsel szemben megtegye s egyben a jogos kívánalmak kielégítését megsürgesse. A tételt nem fogadja el, ellenben kéri határozati javaslatának elfogadását. (Eljenzés balról.)

Gedeon Aladár a zászló és jelvény kérdésével foglalkozik és sajnálattal konstatálja, hogy a magyar nemzet színei semmiféle közös intézménynél nem respektáltak. A tételt nem fogadja el.

A miniszterelnök a paritásról!

Khuen Héderváry Károly gr. miniszterelnök foglalkozik Bakonyi és Gedeon felszólalásával s Gedeonnak a zászló és jelvény kérdését némileg ő is osztja s a maga részéről Bakonyi Samu indítványát is elfogadhatónak tartja, a közös intézményeknél a jelen pillanatban a paritás teljes mértékben be van tartva, amennyiben a nagy követésekénél mindennél van megfelelő számú magyar személyzet. A nemzet színei is figyelembe vétetnek minden alkalommal mert például Berlinben saját szemével látta a nagykövetségen egy alkalommal a nemzeti zászlót. Igéretet tesz, hogy a kormány a paritás megtartását mindenkor követelni fogja, azonban ehhez a társadalom támogatása is szükséges.

Gedeon Aladár rövid viszontválasza után

Veiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu pártfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel Veiszlovits Lajos.

a Ház a tételt Apponyi Albert és Bakonyi módosító indítványával együtt elfogadta.

A horvátkérdés.

A horvátkérdésnél **Batthyány Tivadar** szólal fel s foglalkozik a bännak a lapokban is állandóan emlegetett dolgaival, valamint azzal is, hogy Horvátországban most láthatatlan kezek az egységes magyar nemzeti állam eszméje ellen izgatnak. Kéri a kormányt, hogy az aramlattal szemben szükséges intézkedését megtenni el ne mulasztja, azonban ezzel szemben hajlandó az 1848-30. törvényekben Horvátországnak biztosított jogait tesztvériesen kezelni. Foglalkozik a bännak több horvát pénzügyténél elfoglalt állásával s az inkompatibilitásuk egy flagrns esetét látja fenforogni s kijelenti, hogy a báni méltóság tényét ilyen üzleti ügyekkel elhomályosítani nem lehet.

Ezután gróf **Khuen-Héderváry** Károly miniszterelnök szólalt fel.

A horvát információkat nagy óvatossággal kell fogadni, mert Horvátországban minden párt a sajtó útján igyekszik magának hangulatot szerezni.

A bán politikája az, hogy bizonyos hiu ábrándok meg ne erősödjenek és hogy Horvátországnak Magyarországgal való együttérzése és együttműködése szilárdabb alapokra tehető.

Ezután a Ház a kisebb tételek költségvetését elfogadta.

Ülés vége 2 órakor.

Mikor lesz a hosszupályi választás?

Dr **Fráter** Barnabás alispán a képviselőház elnökségének megkeresése alapján tegnap küldte szét a központi választmány tagjaihoz a meghívót. A választmány hétfőn délelőt fél 12 órakor ül össze Fráter Barnabás elnöklete alatt és ekkor fogják meghatározni a hosszupályi választás napját. A legnagyobb valószínűség szerint a választás *december 6-án* lesz.

Lukács László beteg. Félhivatalosan jelentik: A költségvetés mai képviselőházi tárgyalásán Lukács László pénzügyminiszter nem jelent meg. A miniszter tegnap meghűlt, influenzát kapott és háziorvosa tanácsára kénytelen a szobát őrizni.

A kamarai választások.

A végleges jelölések.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara öt éves ciklusa még ez év augusztus havában lejárt s a miniszter az új választásokat el is rendelte.

Biharmegyében a kamara kültagjait a következő öt évre már megválasztotta s a választás eredményét annak idején közöltük is.

A beltagok választása Nagyváradon holnap, vasárnap, november 19-én lesz.

A kereskedő osztályba.

A kereskedő beltagok választása igen élénknek, sőt mondhatni izgalmasnak ígérkezik, amennyiben két erős párt küzd egymással szemben, eltekintve az esetleges apróbb frakcióktól.

A kereskedők közül sokan ugyanis *reformpárt* cím alatt tömörültek s mivel ezek nincsenek megelégedve az eddigi kamarai tagok működésével, az eddigi kereskedő beltagok közül csupán **Brüder Jenő**, **Hoványi Géza** és **Schwartz Antal** vették fel a jelöltjeik közé, a többi tizenhárom pedig mellőzték.

A *Kereskedelmi Csarnok* szintén sok változtatással állította össze jelöltjeinek névsorát, mivel a régiiek közül nyolcat és pedig **Reismann Mórt** (aki nem fogadta el a jelölést), **Salamon Benedeket**, **Tolnai Miksát** (elköltözött Nagyváradról), **Kiss Károlyt**, **Diósi Lajost**, **Kohn Dávidot**, **Berkes Bertalant** és **Ullmann Izidort** kihagyta s helyükbe **Andrényi Gusztávot**, **Hofbauer Pált**, **Leitner Márton**at, **Markovits Sándort**, **dr. Moskovits Józsefet**, **dr. Popper Ákost**, **Szmazsenka Ernőt** és **Weisz Mórt** (kiskereskedők társulatának elnökét) jelölték.

A *Kereskedelmi Csarnok* a következőket jelölte:

Andrényi Gusztáv
Aufricht Mór
Breider Armin
Brüder Jenő

Hofbauer Pál
Dr. Hoványi Géza
Huzella Gyula
Leitner Márton
Markovits Sándor
Dr. Moskovits József
Dr. Popper Akos
Schwartz Antal
Szmazsenka Ernő
Ullmann Sándor
Weintraub Mór
Weisz Mór

Póttagok: **Csatáry József**, **Cziller Imre**, **Flegmann Armin**, **ifj. Popper József**, **Reichard Dezső**, **Rosenberg Izso**, **Schönfeld Lajos**, **Schönberger Armin**.

A *reformpárt* a következőket jelölte:

Boros Jenő
Brüder Jenő
Dr. Hoványi Géza
Dr. Kenéz-Kuränder Ede
Leitner Márton
Löwenstein Zsigmond
Dr. Moskovits József
Markovics Sándor
Mihelyi Jenő
Oláry Gyula
Róth Henrik
Schvarcz Izidor
Schvarcz Antal
Ungerleider Salamon
Weisz Lajos

Póttagokul: **Andrényi Gusztáv**, **Balázs Márton**, **Kálmán Ferenc**, **Kohn Adolf**, **Lövinger József**, **Németh Mihály**, **Spitzer Béla** és **Vidor Manó**.

Mindkét listában előfordulnak: **Brüder Jenő**, **dr. Hoványi Géza**, **Leitner Márton**, **Markovits Sándor**, **dr. Moskovits József**, **Schvarcz Antal**, **Weisz Mór**.

A reformpárt listájában van több olyan jelölt, akinek megválasztása törvénytelen lenne s felelőtlenség esetén aligha nyerne jóváhagyást.

Az iparosoknál.

Az iparos beltagok választása, ugylátszik szokatlanul csendes lesz, mert csupán az ipartestület állított össze jelöltek listáját s így leg-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A Marion-eset.

Nyugalmas, csinos fekvésű nyári lakot szerettem volna bérbe venni s ez az óhajlás kis vidéki városba vitt, Páristól mintegy ötven mérföldnyire, Franciaország közepén. A fogadóban, hol megszálltam, azt tanácsolta a vendéglős, hogy forduljak Marion urhoz, annak van közelben egy csinos nyaralója, alighanem ki sem adta még erre a nyárra.

Marion ur egészen a város közelében közönséges parasztházban lakott. Eppen a kapujában állt és pipázott, midőn megjelentem. Hatvan vagy hetven éves ember lehetett, de hatalmas, sudár termete, széles vállalai, rugalmas mozdulatai jóval fiatalabbnak láttatták. Rendkívül szívesen fogadott.

— Nézze, ott van a nyaralóházam — mondotta és zöld zsálos négyszögletű fehér épületre mutatott. — Ha akarja, mindjárt megnézhetjük.

A ház és berendezése kedvemre volt. Marion ur eléggé szerény bért követelt, melyet szívesen megfizettem.

— Jól fogja érezni magát benne. Kétszáz lépésnyire éri a folyót, mely hemzseg a halból. Szokott horgászni?

Bevallottam, hogy szenvedélyem a horgászás. Még aznap beköltöztem és másnap már teljes buzgalommal hozzáláttam a horgászáshoz.

Ugy vettem észre, a városkában nem ör-

vend közkedveltségnek a sportnak ez az ártatlan neme, mert ámbár a víz mély volt s rendkívül gazdag halban, partjai csöndesek, elhagyottak voltak. De mikor este visszatértem egy másodszeri üldögélésre, hallottam, hogy megzörren a bokor mögöttem. Megfordultam és egy kicsiny, öreg, száraz bácsit pillantottam meg, ki egy csöbröt tartott a kezében és horogvesszőket a hóna alatt. Az öreg ur komolyan s kissé haragosan ráncolta össze szemöldökét.

E jelekről észrevettem, hogy nemcsak épp oly horgász, mint én, hanem hogy valószínűleg elfoglaltam szokott horgászó helyét. Felálltam és bocsánatot kértem. Haragja, ennyi jókarakat látára elült.

— Oh — mondotta — ne zavartassa magát. Majd odább ülök.

Amire én azt feleltem, hogy azt nem fogom túrni, hogy nem ismertem szokásait... De ő szerzetreméltó csökönyösséggel ragaszkodott kijelentéséhez, köszöntött és eltávozott.

Másnap ismét találkoztam vele s lassan-lassan csevegni kezdtünk egymással. Tanácsokkal látott el a folyócskában való horgászást illetőleg, kölcsönösen odakölcönözgettük egymásnak kellékeinket és csakhamar bizalmas viszony támadt köztünk, ami nem ritkaság oly embereknél, kik egyazon szenvedélynek hódolnak. Nekem nagyon udvarias, kellemes horgászó pajtásom akadt.

— Kegyed ugy-e bár, Marion nyaralóját bérelte ki az idén?

— Ugy van. Marion ur talán barátja kegyednek?

Lebrun ur éppen harcsát fogott, mely kétségbeesetten lickándozott horgán. Óvatosan a csöbörbe tette, aztán hirtelen megszólalt:

— Hogyan lehet, hogy egyáltalán nem hallotta még híret a Marion esetnek? Igaz, hogy kegyed még fiatal, de annak idején oly sok szó esett róla...

Hozzákészültem, hogy meghallgassam, ő pedig hozzáfogott elbeszéléséhez, nagyon hal-

kan: nyilván azért, hogy ne ijessze el a halakat. — 1855-ben történt. A városban gyilkosság történt: megfojtva találtak egy asszonyt és gyermekét: özvegy Bereznét és kis fiát. Nem emlékezik reá?

— Eppen nem.

— A gyilkossággal Mariont vádolták, ki akkor harminckét éves volt. Meg kell hagyni, hogy sok gyanuok szólt ellene. De nem terhelem a részletekkel. Egy szó mint száz, kényszermunkára ítélték, mert a bűncselekmény egyes pontjai nem álltak egészen tisztán. És Marion Uj-Kaledóniába került. De öt év múlva, tehát 1860-ban, egyszerre hire kelt, hogy Marion bíró tévedésnek esett áldozatául. Ugy mondották, hogy az igazi bűnös bevallotta bűnét halálos ágyán. Az eset óriási feltűnést keltett. Megállapították, hogy Marion a gyilkosság idejéig kifogástalan magaviseletű ember volt. Az embereknek egyszerre megfordult róla a véleménye, a császár is beleavatkozott a dologba és Marion, a formáságok elintézése után, visszatért ide. Hozzáteszem még, hogy azóta is mindig teljesen kifogástalan életmódot folytatott. Vagyont is örökölt egy rokonától s végre tőkepenészes vált belőle... Ma már

feljebb egyes neveket törölnek, de ellenliszta aligha lesz.

Az ipartestület előjárósága tegnap állapodott meg a végleges jelöltekben. Az iparos liszta a következők:

Bodnár János bádogos
Cser János csizmadia
Hann Lajos építész
Lebovics Rudolf szabó
Moskovics Farkas cipőgyár igazg.
Madarász Gyula építész
Rendes Vilmos építész
Stagl Kálmán cipész
Szilárdy Ernő szabó
Sztarill Ferenc építész
Szántó Jenő lakatos
Szabó Károly műasztalos
Tátray Sándor lakatos
Urán Mihály cipész
Ungenleider J. szobafestő
Weinberger Lajos malomtulajd.

E szerint az eddigi beltágok közül ki vannak hagyva: Gódy Sándor asztalos, Czeglédy Jeremiás hentes, Köblös Ferenc építész, Kovács Kálmán műasztalos, Peller Ferenc szobrász és Winkler Izidor szobafestő.

Ezek helyett újak: Moskovics Farkas, Szántó Jenő, Szabó Károly, Urán Mihály, Ungenleider J. és Weinberger Lajos.

A gyáriparosok tudvalevőleg Kálmán Ernőt jelölte rendes és Weinberger Lajost pótnagynak az ipartestület azonban Weinberger Lajost jelölte rendestagnak.

Hat újabb haláleset Cséfan.

Kettős temetések.

A cséfi megrendítő járvány tegnap egyszerre hat áldozatot kívánt. Mikor a nap tegnap beletemetkezett óriási ködpalástjába, a csendes cséfi utcák piros cédulákkal bélyegezett házaiban egyszerre hat apró gyermek adta vissza lelkét teremőjének.

Szomorú és megdöbbentő képet ír le cséfi tudósítónk a járvány dühöngéséről.

A veszedelem ily erős pusztítása, a halálesetek híre valósággal kétségbejti a lakosságot.

A betegek mellett hozzátartozóik kezeiket tördelve, siránkozva imádkoznak, hogy megmentsék betegeiket.

Az utcákon egykedvűen ballagó járványörök csaknem minden második házból hallanak ilyen siránkozásokat. A lakosság még a rendes napi munkáját sem szívesen végzi; erősen meglátszik rajta, hogy a rettenetes csapás lehangoltá, kedvtelenné, mondhatni fásulttá tette.

A szomorú képek közül különösen megrázó volt a község egyik legnagyobb gazdájának *Eles* Györgynek a házában lejátszódott jelenet.

Elesnek ugyanis két kis gyermeke volt, akiket a rajongásig szeretett. A két gyermek sem tudott szabadulni a veszedelemtől. Egyszerre tört ki testükön a pusztító járvány, egyszerre feküdtek le és egyszerre hunyták le szemeiket örökre, az egyik az anya, a másik az apa karjai között.

A súlyos csapás csaknem elvette a szülők esztét. Örjögve futkostak a házban segítségért kiáltozva.

A két gyermeket egyszerre temették el tegnap délután.

Még el sem hantolták a két testvért, mikor az előjáróságnál megjelentek a járványörök és jelentették, hogy ebben az utcában, meg abban is meghaltak a beteg gyermekek, összesen hatan. Ma délután hat család reményét, hat család örömét hantolják el a cséfi temetőben, ahol rövid pár hét alatt annyi az ui sírok száma, hogy máskor egy éven keresztül sem volt annyi.

Tegnap délelőtt megérkezett Cséffára a járványorvos és megkezdte működését. Nagy feladat vár a járványorvosra és nem biznak benne, hogy meg fog tudni felelni ez óriási feladatnak. Helyénvaló volna kizárólag csak Cséffára küldeni járványorvost és Gesztre is. Különböztetést az üresedésben levő járási orvosi állást.

Péter király Párisban.

Páris, nov. 17.

Tegnap este Fallières elnök az Elysée palota dísztermében ebédelt adott Péter király tiszteletére. A király teljes díszben jelent meg az 1870—71-iki katonai emlékéremmel és a becsületrend nagykeresztjével. Az ebédén résztvettek még Milovanovics külügyminiszter, a király kísérete, a diplomáciai kar, a kamara és a szenátus elnökei, az összes miniszterek, Loubet volt elnök, a parlamenti, irodalmi és művészi körök képviselői.

Fallières elnök felköszöntött mondott Péter királyra, melyben kiemelte, hogy Franciaország büszke arra, hogy az 1870—71-iki háborúban a küzdők sorában ott láthatta a saint-cyri iskola kitűnő növendékét, Szerbia mai királyát. Kijelentette, hogy Franciaországot a legszorosabb barátság köti Szerbiához. Poharát üríti Szerbia királyának egészségére és Szerbia boldog jövőjére.

Péter király válaszában kijelentette, hogy mindig büszkeséggel gondol arra az időre, melyet Franciaországban töltött. Örül annak, hogy Szerbia számíthat Franciaország szívélyes barátságára és a mai ünnepben ennek a barátságnak zálogát látja.

Pohárköszöntőket mondtak még Loubet, a volt elnök és számos politikus. A lakóma után hangverseny volt az Elysée-palotában.

Péter szerb király megérkezésénél nagy feltűnést keltő incidens történt. A téparancsnok megtekintette a kirendelt csapatokat és azt találta, hogy a gyalogjárótól nagyon messzire állottak a felszólította a csapatok parancsnokát, hogy a legénységet néhány lépéssel hátrább sorakoztassa. Az ezredes erre azt felelte, hogy tábornokától azt a parancsot kapta, hogy a katonákat a gyalogjárótól ekkora távolságban állítsa fel. A téparancsnok erre azt jegyezte meg, hogy a bajon könnyen lehet segíteni, ha az ezredes a katonákat három lépéssel hátrább vezényli. Erre az ezredes a front elé állott és ezt mondta:

feledésbe ment az egész eset, a legtöbb tanu meghalt! S akinek sem jut eszébe a városban, hogy célzást is tegyen a régi történetre.

Szerettem volna részleteket is tudni.

— Oh, már nem emlékszem annyira... Egyébként, nézetem szerint — a tárgyaláson mindvégig személyesen résztvettem — az egész esetet bizonyos homály vette körül...

Es Lebrun ur egy szót sem szólva többé, a vízbe merítette horgát.

Az ember, ha eltemetkezik a vidéki életbe, idő múltával unatkozni kezd. Így hozott össze az unalom, de még inkább a kíváncsiság Marion apóval, az én titokszerű házigazdámval. Egy esős délutánon beköszöntöttem hozzá s ő bort tett az asztalra. Beszélgetni kezdtünk s a szó, természetesen, mihamarább a horgászásra, majd Lebrun urra fordult.

— Oh, Lebrun ur — mondotta Marion apó — az épp oly nagy horgász, mint kegyed... Már régóta ismerjük egymást...

— Igen — feleltem. — Nagyon kedves ember. — Es minden habozás nélkül, gyorsan hozzátettem: — Sokat beszélgettünk... kegyedről. Ismertem azt a borzasztó esetet... már mielőtt idjöttem volna.

Megszorítottam kezét.

— Szegény Marion ur? Így hát helyben volnánk! — gondoltam magamban.

Ő pedig minden csodálkozás, de még a megütözésnek is minden jele nélkül, hirtelen felkacagott.

— On, gondoltam... Az es-t csinos botrányt keltett annak idejében!... Oh, Istenem, micsoda botrány is volt!... Hát Párisban is beszéltek róla, mit?

— Nagyon! — hagytam reá. A jég megtört. Marion apó színg megöltötte poharát és jólelkű mosolyal arcán így folytatta:

— Ugy, ugy, bolond eset volt biz az!... Midőn visszatértem, diadalmnerben hoztak haza. Aztán igyekeztek belekevernem engem a politikába. De ettől nagyon huzakodtam, mert félek a politikától. Még hat hónapja sem voltam itthon, midőn rebesgetni kezdték, hogy az ugynevezett bírói tévedést csak úgy találta ki a kormány... hogy mindent az intrikának, a protekciónak köszönhetek... Az emberek kiértek utamból az utcán De az nekem tökéletesen mindegy volt. Akadtak újságok, melyek nekem támadtak, mások meg pártomat fogták. Nagyon bolond eset volt! Hat hónapig ártatlan voltam s ekkor — egyszerre puff neki! — megint gyilkos lett belőlem! Az év egy részét vértanuként éltem le, akit mindenki becsül s az átutazó idegenek látni akarnak... s egy szép napon egy csapással megfordul minden! Alsónt szörnyeteg lettem, aki felrugtam az igazságot... Nem furcsa?... No, de idő múltával minden feledésbe megy... elmúlik minden, nem igaz e? Képzeld csak, szeptember negyedikén...

Marion apónak sugárzott az arca, mintha valami kitűnő trefát akarna elmondani.

— Szeptember negyedikén — a nevemet nagyon jól ismerik a községben, azt sem tudják miért — eljöttek hozzám s felkértek, hogy fogadjam el a polgármesterséget!... Ha, hal elképzelheti, hogy visszautasítottam ezt a megtiszteltetést!... Most már vége az egésznek... Mese volt az egész...

Sajátszerűen hatott reám ez az elfogulat-

lanság. De az ejtett a legnagyobb ámulatba, hogy Marion egyáltalában nem árult el semmi gyűlöletet a hóhéraival szemben, hogy sohasem említette Uj-Kaledoniában viselt szenvedéseit és egyáltalán nem vetette szemére a társadalomnak, hogy ily rémes kalandnak esett áldozatául.

Es nézve hóféhér szakálát és szép tisztas arcát, természetesen sohasem mertem előhozakodni a kérdéssel, mely mindegyre az ajkamon lebegett:

— Igen, de hát voltaképpen csakugyan ártatlan ön?

— M-rt az alatt a három hónap alatt, míg így elcsevegtünk egymással, egyetlenegyszer sem mondta ki nyíltan, hogy: — Ártatlan vagyok!

Elutazásom előtt való este együtt vacsoráztunk nálam. Aztán elkísértem hazáig. Keset szoritottunk egymással. Akkor aztán oly mosolyal, mely abban a pillanatban ördöginek tűnt fel nekem, de amely talán csak, gyöngéd céizás volt igaztalan gyanúsításaimra, erősen a szemem közé nézett és így szólt:

— Akarja e, hogy megvalljak önnek valami igazán sajtyszerű dolgot? Hatvannyolc éves vagyok. Egyáltalán nem fontos tudni, hogy ki követett el egy bűntényt 1855-ben. No de annyiszor mondták nekem, hogy bűnös vagyok és annyiszor mondták azt is, hogy ártatlan vagyok, hogy most már, becsületszavamra mondom, magam sem tudom már igazán...

Es nyájas jóéjszakát kívánva, eltűnt háza ajtajában...

Alfred Capus.

Az előbbi parancs ellenére három lépéssel hátra mars!

Az eset óriási feltűnést keltett és az ezredet valószínűleg nyugdíjazták.

FLEGMAN

uj áruházát
megnyitotta,

melynek megtekintésére a
n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

Legjobb minőségű
valódi amerikai cipők
REICHARD áruháza
cégnél kaphatók.

UJDONSÁGOK.

* **Az Urak Kongregációjának közgyűlése.** Az Urak Mária Kongregációjának nagyváradai kolóniája vasárnap este 6 órakor közgyűlést tart.

* **Pereszé Dező nagybeteg.** *Pereszé* Dező, a nemzeti munkapárt elnöke, a volt belügyminiszter és képviselőházi elnök nagybeteg és a kaltenleutgebeneri szanatóriumban ápolják. Mintegy három hónapja már, hogy a nemzeti munkapárt klubjában észrevették rajta a bajt. A mindenkihez előtökény öreg ur modora hirtelenében megváltozott. Morórus lett, rendkívül ideges, ingerlékeny s legjobb barátjaival, a munkapárt vezető embereivel s a miniszterekkel is olyan modorban tárgyalt, amely mindenkit egészen megdöbbentett. Tragikus családi bajai, feleségének és gyermekének halála törték meg lelkét. A nagyfokú idegesség csakhamar letargiává alakult át és ettől fogva semmivel sem törődött. Előbb Budapesten gyógykezelték. Időközben állapota annyira rosszabbodott, hogy családja Bécsbe vitette. Onnét az orvosok tanácsára a kaltenleutgebeneri szanatóriumba vitték. Állapotáról Kaltenleutgebenerből is rossz hírek érkeznek.

* **Ásatás a várban.** Az ősi székesegyház alapjainak fölfedezésére irányuló ásatások lankadatlan buzgalommal folynak a várban. Utoljára akkor adtunk hírt róluk, mikor Mária királyné állítólagos sírjának fölfedése után a déli mellékhajó keleti részén egy ismeretlen előkelő világinak beomlott, illetőleg beégett sírját megtalálták. Azóta újabb öt sír került napfényre; négy a déli oldalon, egy, a legutóbbi, egy csaknem másfél méter szélességű s eddig még meg nem határozható hosszúságú kriptá, az északi oldalon nem volt üres. Ez

utóbbinak boltozata jó részben ép, ürege tele van csontokkal, melyeken szintén égés nyomai láthatók. Valószínűnek látszik, hogy e csontokat később helyezték az eredetileg más tetemek részére készült sírúregbe. Egy teljesen ép csontváz is volt benne s ezüst-ésimórzatnak némi csekély maradványa. Faragott kövek részben középkoriak a templom mázos cserepeinek maradványai, vas és kőbombák, apró vas eszközök folyton kerülnek napfényre, úgy, hogy a vár egyik pinczeszerű helyisége, mint ideiglenes múzeum, már elég szép kollekción foglalt magában. Annál soványabb az ásatások eredménye a székesegyház alapmaradványainak dolgában. — Aránylag még legkielégítőbb volt a székesegyház egykori talajának s illetőleg a talaj, vagy pádimentum egy részének fölfedése, Mária királynő sírjától keletre. Elég szép darab, vagy 20—25 négyzetméternyi terjedelemben fölszedték a pádimentum alsó részét. Az azt fedő kölapok persze elpusztultak, de az alsó része szép, 80 cm. magasságú vagy vastagságú szolid kőműves munka volt, melyet csak teljes erejű csákányütésekkel lehetett megbontani. A középkori téglá bizony nem olyan volt, mint amelyet a mostani téglavetőkből és gyárakban készítenek. Nemcsak a régi Szent László-féle, de a XIV. századbéli csúcsíves székesegyház szentélyalappjai se akarnak sehogyse előkerülni. Szomorú rombolást vittek végbe törökök és magyarok egyaránt székesegyházunkon. Nemcsak a földfeletti falak faragott köveit hordták szét, de az alapokat is feldúlták, onnan is kiszedték a termésköveket. Egyelőre azonban még van remény, hogy a szentély alapfalainak egy része napfényre jön.

* **Adófizetés a postatakarékpénztár utján.** Nagyvárad városának a pénzügyminiszter megengedte, hogy az adók befizetésére, miként Budapesten van, postatakarékpénztári cheque-lapokat vegyen igénybe. Az erre vonatkozó szabályrendeletet Nagyvárad városa elkészítette s felküldte a miniszterhez, ahonnan tegnap jóváhagyás nélkül érkezett vissza. Némi csekélyebb módosítást kíván a pénzügyminiszter.

* **Kitüntetés.** A király Bárcziházi *Bárczy* László közigazgatási bírósági ítélelbírónak, saját kérelmére való nyugdíjaztatása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

* **Aramszünet a villamostelepen.** A városi villamosmű igazgatósága értesíti az áramfogyasztókat, hogy vasárnap, november 19-én déli 12 órától 1 óráig az áramszolgáltatás — a kapcsolótáblán végzendő munkálatok miatt — szünetelni fog, mely áramszünet azonban a villamos vasut forgalmát nem érinti.

* **Köd előttem, köd utánam.** Nem olyan ködről van szó, amelyet a szökevényekre alkalmaznak, hanem valóságos sűrű, átláthatlan ködről, amely tegnap reggel és alkonyatkor ellepte Nagyvárad városát. Különösen délután már fél 5 órakor olyan sűrű köd ereszkedett alá, hogy a közlekedés a legnagyobb elővigyázattal volt fentartható. Ot-hat lépésre alig lehetett látni s a kocsik, automobilon és villamos kocsik lámpái 20—25 lépésre csak homályos fénypontoknak látszottak. Különösen a mellbeteg emberekre veszedelmes volt ez a sűrű köd.

* **Restauráció a cséfalai járásban.** A cséfalai járás előjáróságainak és képviselőtestületi tagjainak választása most folyik. A választások eddig a legnagyobb rendben mentek végbe.

* **A jéggyár téli üzeme.** Van szerencsénk tisztelettel értesíteni a t. jégfogyasztókat, hogy üzemünket a tél folyamán is fenntartjuk és házhoz szállítjuk t. megrendelőinknek a szükségeselt műjeget. Teljes tisztelettel Székely Ferenc, a városi jéggyár üzletvezetője. Megrendelési telefonszám 651.

* **A pálinkafőző és a község ivóvíze.** Silberstein Móríc Cséklyén páliukatfőző, tehát nagyur, aki főztjével több hőditást tud csinálni, mint akármelyik állami tanító a magyaranyelvel. Silberstein Móríc most is pálinkát főzött és anélkül, hogy törődött volna azzal, hogy a lakosság az ivóvizet a patakából szerzi be, a pálinka moslékját belebocsátotta a patakba. A főszolgabíró tudomást szerzett a dolgról és Silberstein Mórícot 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

* **Vizsgálat az élesdi anyakönyvi hivatalokban.** Élesdi tudósítónk jelenti, hogy *Veritán* Péter miniszteri titkár *Kreisz* Viktor szolgabíró közreműködésével megkezdte az élesdi járásban az anyakönyvi hivatalok felülvizsgálását. Eddig mindent a legnagyobb rendben találtak.

* **Meggyilkolta az apját.** Borzalmas gyilkosság tartja izgalomban *Csarnókáza* község lakosait. A falu csordása, *Balla* Miron előt körülbélül két hittel nem került baba a havasok közül, ahova a teheneket hajtotta. Az emberek kutatni kezdtek utána, de nem sikerült őt megtalálni. Azt hitték, hogy a farkasok tépték szét a messze havasok között. Később a fia *Balla* Juon, aki az apja helyett a falu csordása lett, egy alkonyatkor remülten ujságolta a falubelieknek, hogy megtalálta az apja holttestét darabokra tépve. A csendőrök is kutatói kezdtek és ekkor kiderült, hogy a szerencsétlen ember gyilkosság áldozata lett. Egy késpengét találtak a koponyába beletörve. Ezen a nyomon azután bebizonyosodott, hogy *Balla* Miron a saját fia ölte meg. A elvetemült fiut, aki most beismerte tettét, letartóztatták.

* **Járvány mindenféle.** A cséfalai dühöngő nagy járvány arányaitól eltekintve, nem egyedül pusztít a vármegyében. Az élesdi járásban *Kőalján* is kezd ijesztő képet ölteni a vörheny. *Kőalján* a betegülések száma jelenleg 24. Eddig hatan haltak meg vörhenyben. *Gyapján* egyszerre háromféle betegség is fellépet és pedig vörheny, ditteritisz és kanyaró. A iskolát befogják zárni. A béli járásban *Békalocsán* a vörheny lépett fel. A megfelelő órintézkedéseket foganatosították.

* **Szerencsétlenség temlomépítésnél.** A derecskei ref. templom építésénél — mint tudósítónk jelenti — tegnap vezetes szerencsétlenség történt. Az állványokon dolgozott *Török* József 19 éves kőműves-segéd is. Jó kedvvel, vidáman, fűtörészve végezte munkáját. Közben elvesztette az egyensúlyt és a magasból a földre zuhant. Tíz méter magas volt az állvány, melyről leesett. A szerencsétlen fiu eszméletlen állapotban maradt a földön. Társai rögtön a segítségére siettek, előérkezett az orvos is, a ki *Török* Józsefet az első segélyben részesítette. Bekötözte súlyos sebeit és tanácsára a debreceni közpórházba akarták bevinni. El is érkeztek *Mikepércs* kórházig a döcögő, paraszt szekeren, de a határon túl *Török* József hirtelen rosszabbul lett. Megállították a szekeret, vízzel öntözték szegény *Török* Józsefet, de hasztalanul. Rövid pár per alatt az övéi karjai között lehetett ki a lelkét. A hatóság, természetesen, megindította a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit vétkes mulasztás

a szegény fiu halála miatt. A halálos szerecsélenségről jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek.

x Itt a vadászat!! Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezze be szakembertől, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle fegyverek** eredeti gyári árban árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. időporáruda. Telephon 269. Nagyvárud Rákóczi-ut.

x Csillár és fémáru gyártási telep:
Nagyvárud Iroda s raktár
Szt. János-u. 1. **Bémer-tér 3.**
Telefon 556. Készítik a legizlésebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petroleumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; **villamos motor, világítási** és csengő berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel **STERN ADOLF.** 33

x Október havában megjelenő magyar és német folyóiratok nagy választékban érkeztek. Kérjen mutatványszámot. **Benkő Artur.** Telefon 870.

x Karácsonyi!!! cukorka nagyvásár Aszódinál **Kossuth-utca.** Szaloncukrok, figurák, csillárok, díszek, ezer és ezer-féle édességek karácsonyára nagyban és kicsinyben kaphatók lesznek. Nagyvárud, Sas-palota. **Telefon 635.** és **Cukorka királynál** Kert-utca országos hírv. karácsonyi cukorka vásár egyedül csak Aszódinál.

Sal Ferencz-utca 13. sz.
alatt esinos 2 szobás alko-
vos lakás mellék helyiségekkel
azonnalra kiadó.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én helyezte át
míg az építkezés tart Nagyvárud,
Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits házba,
az Orsolya zárda templomával szemben.

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőimmel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy **az őszi és téli szöveteim** megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyszintén az előállításban is, ami a saját vezetésem alatt történik.

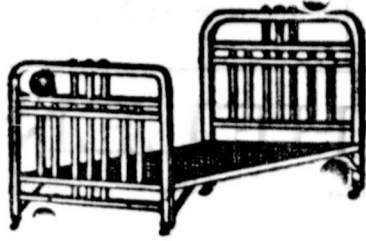
Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol urí szabó cég

Nagyvárud, Szent János-utca 4. sz.
Mintákkal kívánatra háznál szolgálok.
Telefon 11-41. Telefon 11-41

Vas és rezubitor

gyári rakári

Szekrényágy 3 matracal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarmiss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárud, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombat: Artatlan Zsuzsi.
Vasárnap d. u.: Cornevillei harangok, este: A csikós.

Az olasz staggione előadásai. Ma délelőtt érkeznek meg Nagyvárudra az olasz staggione kiváló opera-énekesei s délután már megkezdik a próbákat a Szigligeti színház színpadán. A zenekar és színház kórusa már elkészült az opera hatalmas anyagával s még csak néhány próba kell, hogy a hétfői előadás zajos sikert arasson. A három napra tervezett operaelőadások sorozatát a Sevillai borbélyal kezdi meg hétfőre este a társulat, melynek előadásai iránt a színházi pénztárnál igen nagy az érdeklődés.

Három előadás. Ma, szombaton este újból az »Artatlan Zsuzsi« megy, amely biztosan halad a második jubileuma felé s nem sokára huszonötödik előadását is megéri. Vasárnap délután a »Cornevillei harangok«-kat mutatja be a társulat. Vasárnap este népszínmű előadás lesz a színházban, a régi népszínmű-irodalom legértékesebb, örökbecsű alkotását, a »Csikós«-t elevenítik fel egészen új, kitűnő szereposztásban.

ZENE.

A zenepártolók második hangversenye. Még ott keringenek a Csarnok hatalmas termében a Stefániai Imre bűvös zongorahangjai és a nagyváradi zenepártoló társaság máris nagyban készülődik az idei hangversenyszerezen egyik legnagyobb eseményére **Pabló Casals** gordonka-estéjére, amely e hó 28-án lesz. **Pabló Casals** most fog bemutatkozni a maga világhíru művészetének minden erejével és szépségével a nagyváradi közönségnek, amely eddig csak hírből ismeri és csodálja a gordonka legnagyobb, leghivatottabb mesterét. A második hangverseny-est vendége aránylag igen fiatal, alig 31 éves ember, aki azonban közel husz esztendeje elismert nagyság a zenevilág előtt s az utolsó évek óta valósággal primadonnája a hangversenytérnek. Az ő nagyváradi szereplése azonban külsőségeiben is szenzációsan érdekes lesz, mert az egész műsort maga tölti be. Ez a legbeszédesebb bizonyítéka annak, hogy **Casals** nemcsak mestere a gordonkájának, hanem rajongója is, aki

órak hosszú során át játszik a maga gyönyörűségére és a közönsége gyönyörködte-tésére. A hangverseny világhíru vendége iránt máris nagy az érdeklődés s a keddi est jegyeiből tömeges előjegyzés történt **Vidor Manó** üzletében.

IRODALOM.

Két év Kelet-Azsiában. Japán. Dr. **Bosóky Dezső** nagyszabású, kitűnő utleírásának most jelent meg a II. kötete, mely Japánnal foglalkozik. A kötetre legközelebb visszatérünk.

MULATSÁG.

Kath. hitvédő előadások Debrecenben. A debreceni katolikus esteket rendező bizottság második estélyét f. hó 18-án, szombaton, délután 5 órakor, a Royal-szálloda disztermében tartja a következő műsorral:

1. »Arany fátyol legendája.« Zenéjét szerzte: **Budeusz Aladár** dr. Előadja: három szólamu női énekkar. Kiséri a városi színház zenekara. Vezető: a szerző.

2. »Család és kultúra« címen felolvas: **Mázy Engelbert** dr, a kassai tanker. kir. főigazgató,

3. »A nő« Irtta: **Kemenes Ferenc.** Szavalja: **Leszó Irén** urhölgy.

4. **Weber: Oberon.** Előadja a városi színház zenekara.

Helyárak: 1 koronás, 80 filléres ülőhely, 40 filléres állóhely. A tiszta jövedelmet a Szent Erzsébet nőgyógyászati Gyermekszanatóriuma javára fordítják.

Záró kolon a Legény-egyletben. A kath. legény-egylet vasárnap, november hó 19-én este 8 órakor tartja meg ezidei záró-kolon estélyét. Belépti díj 1-20 fillér.

SPORT.

Erdély bajnokcsapatának bemutatkozása.

Erdekes sportesemény fog vasárnap délután lezajlani a Rhédey-kerti sporttéren. Első ízben látogat el hozzánk a **Kolosvári Kereskedelmi Akadémia** háromszoros bajnokcsapata, hogy összemérje erejét a **Nagyváradi Athletikai Club** fiatal, de máris oly sok szép sikert elért football csapatával.

A Kolosvári Akadémia csapata nemcsak Magyarország legelső vidéki csapatai közé számítható, de fényes külföldi szereplései által már a külföldön is előnyösen közismert. **Kuntner Róbert** Akadémiai professzor lelkes és nagytudású vezetése alatt alig néhány év után a csapat annyira fejlődött, hogy az összes vidéki ellenfeleit legyőzve, háromszor egymásután nyert el Erdély bajnokságát, sőt néhány elsőrangú fővárosi csapatot is legyőzve, számtalan értékes tiszteletdíjat nyert el.

Az elmúlt idényben külföldi körútjában egyik fényes győzelmet a másik után ért el a csapat, legyőzve a bukeresti román és a konstantinápolyi török válogatott csapatot és ezzel megnyerte a román király és a török szultán értékes serlegét. Különös érdeklődéssel tekintünk tehát a csapat első nagyváradi szereplésére elé.

Ismerve az N. A. C. lelkes, tüzes és szép játékát, bár nem is remélhetjük mieink győzelmét, de a leveretés sem lehet csufos, mert már annyira mi is megerősödünk, hogy bátran kiállhatunk a küzdőtérre. A mérkőzés pont

fél 3 órakor fog kezdődni és azt Niessner Aladár városi mérnök fogja vezetni.

Helyárak: Tribunjegy 1 korona állóhely 50 fillér, diákjegy 30 fillér.

A nagyérdeklődésű match előtt az ifjúsági csapatok fognak mérkőzni.

NYILTTÉR.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézete.
Üvegcsiszoló és tükör áruháza.

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A fölszteleendő papság szives
figyelmébe ajánljuk műtermünket

templom ablakok díszüvegezések
készítésére, művészi és egyszerűbb
kivitelben ólom keretbe foglalva.

CZÉGÜNK TÖBSZÖRÖSEN KITUNTETVE.

Telefon 1164.

ELADÓ egy 15 változatú
Zimmerman-féle

egészen új

HARMONIUM.

Cím a kiadóhivatalban

TÁVIRATOK.

Földrengés.

Budapest, nov. 17.

A budapesti földrengésjelzőkészülékek 28 másodpercig tartó földrengést jeleztek. Ugyanilyen jelzést mutattak még 6 szomszédos ország készülékei is.

Elsülyedt hajó.

Póla, november 17.

A haditengerészetnek egy tiz tonás ponton hajója tegnap vas láncokkal és egyéb rakománnyal a kikötő felé tartott, de a túlságosan nagy teher miatt elsülyedt. Egy másik ponton hajó segítségére sietett és a mentőmunkák közben egy fűtőnek összezúzta mind a két lábát. A fűtő meghalt.

Orosz-perzsa háború készül.

Berlin, nov. 17.

Az orosz kormány elhatározta, hogy abban az esetben, ha a Perzsiához intézett jegyzékében foglalt követeléseket a perzsa kormány nem teljesíti, már készen álló csapatosztályát küldi Kastwinbe.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Írta: Schmidt Amália. — Fordította: N. M.

(Folytatás) 20

De hát nem volt-e őrség a közelben, melyet ön segítségül hívhatott volna?

— Ostic hadnagy mind nekelőtt a fegyveres hatalomra gondol, — mondá a grófnő.

— Arra nem volt szükség, — válaszolt büszkén Almen; — amint keményen kezdtem velök beszélni, anélkül is elég gyorsan szétoszlottak.

— Nem sok kell hozzá, Almen ur, hogy ön W...nek új nevezetességét leszorítsa a térről, — jegyzé meg egy szép, fiatal asszony, ki félig behunyt szemmel hevert egy széken s még eddig föl nem nyitotta szép ajkait.

— Miféle új nevezetesség? — kérde Bruchland. — Valami zongoraművész, vagy énekesnő?

— Mon Dieu! Nem! Almen ur sokkal inkább porsang, hogysen ilyenekkel versenyezzen.

A grófnő szemei némi nyugtalanságot árultak el, midőn látszólagos közönyvel mondá:

— Kegyed bizonyosan Rechteren grófné kis társalgójára gondol? kedves Charlotte!

A kedves Charlotte csak bizonyos sajtáságos, igen sajtáságos mosolyjal intett igent, miközben most először nyitotta föl egészen nagy szempilláit s úgy, hogy szemének kék csillagai, a gonosz kérdőim bizonyos kifejezése által, mulékony élénkséget kölcsönöztek különben oly annyira közönyös tekintetének.

Ez estére eléggé megerőltette magát s eleget élvezett; azért ismét hátradőlt és nem tett egyebet, mint szeméit időnkint fölemelte, hogy a grófnőt megnézzé és mosolyogjon, ami a grófnőnek mindannyiszor némi nyugtalanságot látszott okozni.

— Nekem már Almen is beszélt egyet-mást e fiatal hölgyről, — mondá Bruchland. — Csakugyan oly szép?

— Rendkívül szép, — felelt Constance. — Es mint uraője mondja, nagyon szeretetreméltó, nagyon szelenedűs is.

— Mily nagylelkűség! — mormogá a szép, álmos hölgy.

— De tudjuk, hogy az előleges dicséret árt, — tévé hozzá csipősen.

— Szinte azt hiszem, — vélekedett Ostic hadnagy, hogy a csinos kicsike önnek tetszeni fog, Bruchland; épen azon genre, melyet ön szeret.

— Hogy-hogy? — kérde Miksz, nem épen nyájasan.

— Oly tökéletesen ismeri ön izlésemet?

— Nem akarom mondani, hogy tökéletesen, de egy kissé mégis csak ismerem.

Tréfából igérje meg, hogy ha a kis-asszonyt megjárja, meg fogja nekem vallani, vajjon jól jöveddöltem-e, midőn azt mondtam, hogy tetszeni fog önnek.

— Es ha én jól jöveddelni tudnék, — jegyzé meg Almen, — akkor azt mondanám, hogy a csinos kicsikének végkép nem tetszhetik ezen ő róla folyó társalgásunk.

— De még más valakinek sem igen tetszik ez, — látszott mondani a széken ülő lomha szépség mosolya, ki majdnem egészen fölemelte szeméit a grófnő szép, büszke arcára.

A grófnő kíváncsiságát fejezte ki, vajjon való-e Ostic ur föltévése és szavánál fojtá őt, hogy annak idejében Bruchland ur vallomásától tudósítani fogja.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

A gabona-árak dén tegnap változatlan volt az irányzat. Keszárulergalom csupán ötezer métermézsa.

Határidők zárlata:

Apr. lisi buza (1912)	— — —	11.78
Áprilisi rozs	— — —	10.22
Októberi zab	— — —	9.64
Áprilisi zab	— — —	9.63
Majusi tengeri (1912)	— — —	8.41
Októberi rozs	— — —	9.69
Októberi buza	— — —	11.95

Budapesti értéktőzede

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiók-jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	848.50
Osztrák hitelrészvény	— —	651.25
Jelzálogbank	— —	483.—
Leszámitoló és pénzváltó	— —	571.—
Salgótarjáni köszén	— —	675.—
Osztrák államvasut részvény	— —	719.—
Közuti vasut	— —	789.—
Beocsini cement	— —	—

Nagyvárad város katonai ügyosztálya.

25091—911. szám.

FELHÍVÁS!

A véderőről szóló 1889. VI. t.-c. 35. §-a értelmében felhívom mindazon hadköteleseket, kik az 1889. 1890 és 1891. évben Nagyváradon születtek, avagy itt illetőséggel bírnak, ugyszintén a Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségi állításköteleseket is, hogy az 1912-ik évben tartandó sorozásokhoz való összeírás céljából a folyó évi november havában Nagyvárad város katonai ügyosztálya előtt a hivatkozott törvény idézett §-ában foglalt szigorú büntetés terbe alatt, mulhatatlanul jelentkezzenek. Egyszersmind figyelemztetem az állítás köteleseket: 1. hogy a vdt. 31., 32., 33. és 34. §§-ában a papok, papjelöltek, papnövendékek, tanítójelöltek, tanítóképzési növendékek, öröklött mezőgazdaságok birtokosai, a családfentartókra és az egyévi önkéntességre vonatkozó kedvezmények valamelyike iránt netáni igények érvényesítésére vonatkozó felszerelt kérvényeket az 1912. év január vagy február havában Nagyvárad város katonai ügyosztályához, illetőleg idegenek az illetékes járási tisztviselőhöz, legkésőbb azonban a sorozás napján a sorozó bizottsághoz nyújtsák be. 2. hogy az illetőségi sorozójáráson kívül leendő állítás megengedése iránt a Vdt. U. 27. §-a értelmében felszerelendő kérvények november havában a jelentkezés alkalmával nyújtandók be, a mikor is az 1. pontban jelzett kedvezmények valamelyike iránti esleges igények is érvényesíthetők és igazolhatók. Igazolatlanul később benyújtott kérvények elutasítatnak. Végül megjegyzem, hogy a jelentkezés kötelezettségének, valamint általában a vdt. eredő kötelesegek elmulasztása jelen felhívásnak, vagy a vdt. törvényben foglalt kötelezettségek nemtudása által ki nem menthető és az ilyen kifogások a büntetés kiszabásánál figyelembe vétetni nem fognak.

Nagy-Várad, 1911. szept. 25.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

Bumbera István

==== papi- és polgári szabó ====
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

1447—1911. ügyszám.

Árverési hirdetés.

Közírré teszem, hogy Incze Lajosnak $\frac{1}{2}$ részben, Incze Lipótnak $\frac{1}{2}$ részben, Kolliner Szeréna férjhezett Lukács Gyulánának $\frac{1}{2}$ részben, Kolliner Miklósnak $\frac{1}{2}$ részben és Kolliner Margit férjhezett Gerő Sándornának $\frac{1}{2}$ részben tulajdonát képező a nagyvárad 31. számú betétben A II. 1., 2., 3., 4., 5. sor 7369, 7370, 7371, 7372, 7373. helyrajzi szám alatt felvett 8 kat. hold. és 73 négyszögöl területű szőlő a rajta levő összes épületekkel, a szőlőhöz tartozó összes berendezésekkel a felszerelésekkel, továbbá circa 33 nagy és 12 kis üres hordóval és szüreteléshez szükséges edényekkel a folyó évi november hó 22-én délután 3 órakor hivatalos helyiségben (Szalárdi-utca 4. szám) vagyonközösség megszüntetése céljából nyilvános önkéntes árverésen el fog adni.

Árverési feltételek:

1. Árverezni csak az összes ingatlanokra azon épült összes épületekre és a szőlőben épült házban elhelyezett árvereltetők tulajdonát képező ingóságokra, a szőlőhöz tartozó összes berendezésekre s felszerelésekre 33 nagy s 12 kis üres hordóra s a szüreteléshez szükséges edényekre együttesen lehet.

2. Az árverés 1911. év november hó 22-ik napján délután 3 órakor Miskolczy Barnabás nagyvárad kir. közjegyző hivatalos helyiségében lesz megtartva.

3. Az elárverezendő ingatlanok és ingók kikiáltási ára harmincezer (30.000 korona, a készpénzben leteendő bánatpénz 3000 korona).

4. Az árverésen az ígéretek megtételére záridőül az árverés napjának délutáni négy (4) órája tüzetik ki, a mely időpontban a legmagasabb összeget ígérő a vételár leütköztetik s ő ez összeg mellett végérvényesen árverési vevőnek nyilvánítatik.

5. Árverési vevő köteles az egész vételárát a bánatpénz betudása mellett az árverés napjától számított nyolc (8) nap alatt a tulajdonosoknak egy összegben Miskolczy Barnabás nagyvárad királyi közjegyző irodájában készpénzben kifizetni, mely alkalommal viszont tulajdonosok kötelesek vevőnek bekebelezésre alkalmas okiratot adni.

6. Árverési vevő az ingatlan s ingók birtokába a vételár teljes lefizetése után lép be.

7. Vevőt terheli az átíráshoz szükséges okirat szerkesztésének, bélyegköltésének viselése, valamint a vételi illeték s a birtokba vétel napjától az ingatlant terhelő mindennemű közterhek és járulékok viselése.

8. Ha árverési vevő a fent kitűzött nyolc (8) nap alatt az egész vételárát ki nem fizeti, úgy az ő veszélyére tulajdonosok bármelyike kérelmére újabb árverést tartanak a késedelmes vevő bánatpénzét elveszti, az újabb árverésen részt nem vehet, de felelősséggel tartozik az általa felajánlott s az újabb árverésen megígért kisebb árverési összeg közötti különbözeteit és költségeit erejéig.

9. Ha a legtöbbet ígérő az eddigi tulajdonosok valamelyike lenne, a vételárnak azon részét tartozik a fenti módon és idő alatt kifizetni, a mely az ő tulajdonát nem képezett illetőségre esik. A tulajdonosok bánatpénzt letenni nem tartoznak.

Kelt Nagyváradon, 1911. november hó 14-én.

Tisztelettel

Miskolczy Barnabás,
kir. közjegyző.

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

4905—1911. eln.

Hirdetés.

Nagyvárad város polgármestere, mint az 1885. évi XXIII. t.-c. értelmében illetékes vizügyi hatóság ezennel közírré teszi, hogy Weinberger Lajos az Emilia gőzmalom részére condensáló viznek a Pece patak zárt csatornájához való kivitelére és az elhasznált tiszta viznek visszabocsajtása céljából létesíteni szándékol malomhoz tartozó vízhasználat és vízműveknek a vizügyi törvény 161. §-a alapján való engedélyezéséért folyamodott.

Szóban levő munkálatok a tervekből kivételül azon célt szolgálják, hogy az Emilia gőzmalom gőzgépeihez szükséges condens viz Pece patakmalommal szomszédságában elhúzó zárt ipar-csatornából kivethető s az elhasznált condens viz tiszta állapotban a Pece csatornába vissza bocsajtható legyen.

Az ezen munkálatokra vonatkozó összes iratokat és műszaki terveket, valamint XVI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatalnak észrevételeit a vizügyi törvény 163. §-a értelmében f. évi november hó 16 tól december hó 16-ig terjedő 30 napi közszemlére a városi polgármesteri hivatalban (Városháza I. emelet 4.) kitenni rendelem, egyidejűleg a helyszíni tárgyalás határidejéül f. évi december hó 18. napjának délelőtt 9 óráját tűzöm ki s az össze-

jövetel helyéül pedig Nagyvárad város szék-házának tanácstermét jelölöm ki.

Erről Nagyvárad város tanácsát a XVI. ker kulturmérnöki hivatal Nagyváradon, Juricskay Barna t. b. tanácsost Weinberger Lajos kérelmezte, a nagyvárad lat. szert. káptalant az ő palotai kertészeti részvénytársaság igazgatóságát, a lat. szert. kisprépostot, érdekelteket, végül Kelepecz Dezső igazgatót értesitem, utóbbi azzal, hogy a jelzett iratokat közszemlére tegye ki s a határidő lejártá után az elnöknek a vétivek kapcsán azonnal mutassa be.

Egyben értesitem az érdekelteket, hogy a műszaki terveket és iratokat, valamint a hatósági szakértő észrevételeit a közszemlére történt kitétel alatt a fentebb jelzett helyen a hivatalos órákon belül megtekinthetik s az arra vonatkozó észrevételeiket a közszemlére történt kitétel alatt, írásban vagy a tárgyalás folyamata alatt szóbelileg előterjeszhetik, amennyiben ezt megtenni elmulasztaná, a határozat következő meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Juricskay Barna t. b. tanácsost megbízom, hogy a tárgyalást vezetni s a felveendő jegyzőkönyvet további intézkedés végett hozzám visszajuttatni sziveskedjék.

Nagy árad, 1911. november hó 8.

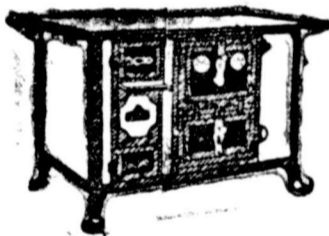
Bordé Ferenc,
polgármester h.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegáruk állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

$\frac{1}{2}$ lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

